

Een bokje zul je niet koken in de melk van zijn moeder

Deze uitdrukking komt in Tenach 3 keer voor met precies dezelfde woorden:

Exodus 23:19, Exodus 34:26 en Deuteronomium 14:21.

Er zijn ook 3 grote feesten waarbij veel dieren geslacht werden.

Maar wel zijn de meningen verdeeld over wat bedoeld is met de zinsnede: **Een bokje zul je niet koken in de melk van zijn moeder.**

Wel is het een belangrijke pijler geworden in de culinaire gewoontes in Israël. Vleesspijzen en melkproducten mogen niet gecombineerd worden. Het voorschrift van gescheiden keukens en keukengerei is hierop gebaseerd.

Hier volgens een aantal verklaringen voor dit voorschrift:

Volgens velen was het een oude Kanaänitische gewoonte om vlees van een jong dier te koken in melk. En Israëlieten moest zich onderscheiden door geen heidense gebruiken na te volgen.

Ramban zegt ook dat dit voorschrift afgoderij tegengaat.

Abarbanel en Luzzato denken dat tegen ongevoeligheid en wreedheid bedoeld is.

Volgens een veel voorkomende verklaring past dit voorschrift bij het algemene verbod om het mengen van verschillende soorten tegen te gaan. Ook rabbijn Hirsch is deze mening toegedaan.

Ibn Ezra en Bachya noemen het een onbegrepen voorschrift.

De Joodse filosoof Philo geeft als verklaring dat wat bedoeld is voor leven (de melk) niet gecombineerd mag worden met iets dat de dood brengt (het koken van het diertje).

De exegeet V.Hamilton (2011) zegt hierover: Het lijkt zinnebeeldig voor religie. Wat bedoeld is om leven te geven, vrede en vreugde, wordt helaas vaak gebruikt om dood, chaos en verdriet te brengen.

Lukas A. de Groot, November 2025